

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version: Ranta, T. & Martikainen, S. (2019) Miten päiväkotien tulisi johtaa turvallisuuttaan? Turvallisuus & riskienhallinta 34:3, 26-27.

Miten päiväkotien tulisi johtaa turvallisuuttaan?

Miten toteuttaa kokonaisvaltaista turvallisuusjohtamista suunnitelmiensa teossa ja arjen työssä? Tätä ovat pohtineet lukuisat varhaiskasvatusta tuottavat yksiköt, kuten päiväkodit. Osaamisesta onkin puutetta, vaikka hyvää tahtoa ja kehityshalua on. Nyt varhaiskasvatuksen turvallisuustyön tueksi on julkaistu päiväkotien turvallisuusjohtamista tukeva malli.

Turvallista toimintaympäristöä tarvitaan päiväkodeissa ja varhaiskasvatuksessa, jotta lapsille voidaan mahdollistaa hyvä hoito, kasvu ja kehitys sekä työntekijöille turvalliset työnteon puitteet.

Varhaiskasvatuksessa turvallisuutta ei voida toteuttaa vain ulkoistettuina palveluina, eikä sirpaleisina turvallisuustoimina. Kokonaisvaltainen ja systemaattinen turvallisuusjohtaminen tarvitsee tuekseen ylimmän johdon sitoutumisen, turvallisuustavoitteet, riskien säännöllisen arvioinnin sekä niiden tulosten hyödyntämisen toiminnan suunnittelussa ja työn käytännön toteutuksessa. Myös koko henkilöstön osallistuminen arjen turvallisuustyöhön on tärkeää.

Lisäksi kokonaisvaltainen ja systemaattinen turvallisuusjohtaminen tarvitsee yhteistyötä turvallisuuden sidosryhmien kanssa, monipuolista turvallisuuden mittaamista ja jatkuvaa toiminnan parantamista.

Riskiennhallinta johtamisen lähtökohtana

Varhaiskasvatuksessa turvallisuuden johtamiseen liittyy vahvasti riskien arviointi ja niihin varautuminen. Näin johto kykenee varmistamaan toiminnan jatkumisen normaalioloissa, arjen häiriötilanteissa ja mahdollisissa poikkeusoloissa.

Haaste turvallisuusjohtamisessa syntyy usein siitä, että arjen turvallisuus ei ole vakaa tila, vaan tilanteet voivat muuttua

välillä nopeasti ja myös yllättävästi. Siksi päiväkodeissa varhaiskasvatusta järjestävien ja varhaiskasvatuksesta vastaavien toimijoiden on osattava tunnistaa, arvioida ja käsitellä riskejä sekä osattava suunnitella niihin sopivia hallintakeinoja etupainotteisesti.

Toiminnan jatkuva parantaminen mukaan

Kokonaisvaltainen ja riskiperusteinen turvallisuusjohtaminen pohjautuu myös varhaiskasvatuksessa riskienhallintaan ja jatkuvaan parantamiseen. Turvallisuusjohtamisen tulee olla kiinteä osa varhaiskasvatusorganisaation järjestelmällistä suunnittelua ja arjen johtamista. Tavoitteena tulee olla lasten, työntekijöiden, sijaisten, vieraiden, ympäristön, omaisuuden, tiedon ja maineen suojaaminen.

Turvallisuusjohtaminen on nähtävä

myös varhaiskasvatuksessa jatkuvana prosessina, joka etenee turvallisuustyön periaatteista ja tavoitteista suunnitelmien kautta toteutukseen, seurantaan, arviointiin ja jatkuvaan parantamiseen.

Ennakoiva turvallisuusjohtaminen on haaste

Varhaiskasvatuksessakin turvallisuusjohtaminen on parhaimmillaan kokonaisvaltaista, päämäärätietoista, systemaattista ja ennakoivaa toimintaa.

Päiväkodeissa turvallisuustyön suunnittelua ei kuitenkaan vielä koeta varhaiskasvatustoimijoiden perustehtävästä lähtevänä strategisena tehtävänä, jolla järjestelmällisesti ohjattaisiin turvallisuustyön periaatteita. Monesti näyttää siltä, että turvallisuustyötä tehdään oikein elementein, mutta sirpaleisesti. Tällä tarkoitamme muun muassa sitä, että turvalli-

Turvallisessa päiväkodissa lapsetkin voivat hyvin.

Kuva Esther Merbt / Pixabay

suustyön toteuttaminen on useiden eri toimijaverkostojen vastuulla.

Vastuu päiväkodin oppimisen, kasvatuksen ja työympäristön turvallisuudesta pitää kuitenkin olla yhdellä taholla eli johdolla. Turvallisuutta ei pitäisi ulkoistaa tai yrittää siirtää toisten vastuulle.

Suunnitelmallisella ja riskiperusteisella turvallisuusjohtamisella saadaan henkilökunta mukaan turvallisuustalkoisiin ja samalla saadaan parannuksia tuottavuuden näkökulmasta. Turvallisessa ympäristössä myös henkilökunta voi keskittyä omaan työhönsä.

Turvaton ympäristö sitoo helposti työntekijät murehtimaan omaa tilannettaan, jolloin myös työn laatu saattaa kärsiä.

Päiväkodeissa järjestelmällinen turvallisuustyö on vasta kehittymässä. Toivottavaa olisikin, että tulevaisuudessa päiväkodin turvallisuusjohtaminen rakentuisi varhaiskasvatuksen perustehtävästä johdettuna toimintana, jossa riskien hallinta yhdessä henkilöstön ja turvallisuuden sidosryhmien kanssa olisi keskeisessä asemassa. ■

Ideasta syntyi tutkimuksen kautta julkaisu

Artikkelin kirjoittajat, Laurea-ammattikoulun turvallisuusjohtaja **Tiina Ranta** ja lehtori, tekniikan tohtori **Soili Martikainen** ovat äskettäin julkaisseet oppaan *Turvallisuusjohtaminen varhaiskasvatuksen tukena – lapsen oikeus turvalliseen kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen*.

Oppaassa on 12 osa-aluetta, joissa käsitellään seuraavia teemoja: Johdanto ja keskeisen käsitteet. Tavoitteena kokonaisvaltainen, riskiperusteinen turvallisuusjohtaminen. Riskienhallintaosaaminen. Lainsäädäntö. Turvallisuusperehdytys ja -koulutus. Positiivinen ja ennakoiva turvallisuusviestintä päiväkodin arjessa. Turvallisuusilmoitusmenettely päiväkodin arjessa. Hyvän kriisijohtamisen toteuttaminen. Konkreettisia kriisijohtamisen malleja. Kriisiviestintä osana varhaiskasvatuksen varautumista. Turvallisuusjohtamisen mittaaminen. Turvakortit – turvallisuusaiheinen peli.

Oppaan laatijat Tiina Ranta ja Soili Martikainen kertovat, että kiinnostus tuottaa opas varhaiskasvatuksen turvallisuusjohtamisen tueksi pohjautui paitsi

heidän tutkimukseensa, myös havaintoon, ettei päiväkodeille suunnattua turvallisuusjohtamisen mallia, saati sitä kuvaavaa opasta ollut olemassa. Ajatus julkaisun tarpeesta vahvistui, kun Ranta ja Martikainen lähtivät käytännössä tutkimaan varhaiskasvatuksen turvallisuusjohtamista. He törmäsivät samoihin haasteisiin kuin oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen turvallisuuden johtamisessa.

Peruskoulujen ja ammattikorkeakoulujen turvallisuusjohtaminen on sirpaleista, eikä se ole täyttänyt kokonaisvaltaisen, riskiperusteisen turvallisuusjohtamisen perustasoa. Samat turvallisuusjohtamisen periaatteet koskevatkin kaikkia koulutusorganisaatioita, mukaan lukien varhaiskasvatus, jonka turvallisuustyö vaatii erityistä panostusta.

Oppaassa on käytetty paitsi omaa pitkää turvallisuustyön kokemusta hyväksi, myös lukuisista eri lähteistä löytyvää arvokasta tietoa. Lähteet löytyvät oppaan lähdeluettelosta. Oppaan (Laurea Julkaisut 106) voi vapaasti ladata osoitteesta <https://www.theseus.fi/handle/10024/160979>

Schneider
Electric

Uusi Mikko ovella

Esmikko-perhe sai vahvan seuraajan. Uuden aikakauden älykäs turvaratkaisu EcoStruxure Security Expert:

- Kulunvalvonta, murtoilmaisu ja videovalvonta yhdessä
- Valmiit integraatiot kaikkiin kiinteistöjärjestelmiin
- Turvallinen, standardoitu IP-infrastruktuuri
- Skaalautuu pienistä suuriin kohteisiin
- Nopea ja vaivaton asentaa

Tutustu osoitteessa www.se.com/fi/ecostruxure-security-expert

Life Is On

Schneider
Electric